

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića 2,
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Godišnji izvještaj o obavljenim kontrolama u 2024. godini

Januar 2025. godine

Sadržaj:

1. Rezime	2
2. Zakonodavni okvir	3
3. Osnov za vršenje nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora	4
4. Kontrole rada društava za reviziju odnosno ovlašćenih revizora sprovedene u 2024. godini	5
5. Saradnja sa Savjetom za reviziju i ostale aktivnosti	11

1. Rezime

Nadzor rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora je utvrđen Zakonom o reviziji („Službeni list Crne Gore“ broj 01/17 od 09.01.2017. godine). U skladu sa članom 42, nadzor nad sprovođenjem Zakona o reviziji i propisa donijetih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo finansija u okviru nadležnosti Direkcije za nadzor nad revizijom. Poslove inspekcijskog nadzora vrše ovlašćena službena lica Ministarstva u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ministarstvo finansija je u skladu sa članom 45 Zakona o reviziji utvrdilo Godišnji plan kontrole društava za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora za 2024. godinu (u daljem tekstu: Plan kontrola). Ovlašćena službena lica u Direkciji za nadzor nad revizijom su, nakon što su sprovela sve neophodne aktivnosti na pripremi Plana kontrola, isti dostavila Savjetu za reviziju na davanje mišljenja. Savjet je na sjednici razmatrao Plan kontrola i na pripremljeni dokument dao pozitivno mišljenje.

Planom kontrola za 2024. godinu je bilo predviđeno sprovođenje 5 kontrola društava za reviziju sa visokim rizikom. Takođe, napominjemo da su iz Plana kontrola društava za reviziju i ovlašćenih revizora za 2023. godinu prenešene 3 kontrole, koje su takođe obavljene u 2024. godini.

Nakon sprovedenih nadzora kod društava za reviziju i ovlašćenih revizora, sačinjen je Godišnji izvještaj o obavljenim kontrolama za 2024. godinu. Godišnji izvještaj se sastoji od pregleda izvršenih nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora, kao i pregleda izvršenja Godišnjeg plana za 2024. godinu.

Takođe, u ovom dokumentu je dat kratak uvod u zakonodavni okvir u skladu sa kojim se vrše kontrole rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora, kao i aktivnosti koje su prethodile obavljanju kontrola. Dodatak ovom izvještaju su i aktivnosti koje su ovlašćena službena lica imala u 2024. godini a koje su se odnosile na edukaciju, profesionalno usavršavanje i saradnju sa Savjetom za reviziju.

2. Zakonodavni okvir

Poslove inspekcijskog nadzora vrše ovlaštena službena lica Ministarstva finansija u skladu sa Zakonom o reviziji i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Poslovi nadzora rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora se obavljaju u Direkciji za nadzor nad revizijom.

U 2024. godini su poslove nadzora rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora obavljala dva lica, i to: lice raspoređeno na poslovima Glavnog ovlašćenog službenog lica, i jedno lice koje je od 1. februara 2024. godine zaposleno kao ovlašćeno službeno lice I. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Direkciji za nadzor nad revizijom su sistematizovana 4 radna mjesta, od čega Glavno ovlašćeno službeno lice i 3 ovlašćena službena lica. Zapošljavanje još dva ovlašćena službena lica se očekuje u narednom periodu.

Ovlašćeno službeno lice može biti lice koje ima najmanje pet godina iskustva na poslovima računovodstva i revizije. Pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, ovlašćeno službeno lice ima obavezu i ovlašćenje da naročito kontroliše da li društvo za reviziju, odnosno ovlašćeni revizor:

- 1) obavlja reviziju u skladu sa ovim zakonom, Međunarodnim standardima revizije i pravilima revizorske struke;
- 2) ispunjava zahtjeve nezavisnosti;
- 3) ima kvantitet i kvalitet angažovanih resursa u skladu sa standardima revizije;
- 4) ispunjava uslove za izdavanje dozvola za obavljanje revizije, odnosno za dobijanje licence;
- 5) poštuje etičke zahtjeve propisane Kodeksom etike za profesionalne računovođe; i
- 6) kontroliše način na koji obračunavaju naknade za usluge revizije.

Kontrole se sprovode na objektivni način i po postupku koji isključuje sukob interesa između ovlašćenog službenog lica i društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora koji je predmet kontrole.

Ovlašćeno službeno lice u postupku kontrole dužno je da pregleda dovoljan broj revizorskih dokumenata, odnosno uzoraka za testiranje radi obezbjeđenja kvalitetne i cjelovite kontrole primjenjujući Međunarodne standarde revizije i zahtjeve vezane za nezavisnost njihovog rada.

U skladu sa članom 47 Zakona, društvo za reviziju, odnosno ovlašćeni revizor koji je predmet kontrole dužan je da ovlašćenom službenom licu omogući pregled izvještaja o reviziji, dokumentacije na osnovu koje su izvještaji o reviziji sastavljeni i druge dokumentacije u skladu sa ciljem kontrole. Nakon završenog postupka nadzora, ovlašćeno službeno lice sačinjava izvještaj/zapisnik koji sadrži naročito nalaze i zaključke i dostavlja ga i društvu za reviziju, odnosno ovlašćenom revizoru koji je predmet kontrole.

Ovlašćeno službeno lice, kada utvrdi da društvo za reviziju ili ovlašćeni revizor ne postupa u skladu sa odredbama Zakona i pravilima revizorske struke, predlaže sljedeće mjere:

- 1) otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 2) izricanje dodatnih mjera potrebnih za otklanjanje nepravilnosti;
- 3) privremenu zabranu rada društvu za reviziju, odnosno ovlašćenom revizoru;
- 4) oduzimanje licence ovlašćenom revizoru odnosno dozvole za obavljanje revizije društvu za reviziju.

3. Osnov za vršenje nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora

U skladu sa članom 45 Zakona o reviziji Ministarstvo finansija je u martu 2024. godine utvrdilo Plan kontrole društava za reviziju odnosno ovlašćenih revizora za 2024. godinu, na osnovu kojeg su vršeni nadzori. Postavljenjem Glavnog ovlašćenog službenog lica, kasnije i ovlašćenog službenog lica I, kao i donošenjem Plana kontrole, stekli su se preduslovi da Direkcija za nadzor nad revizijom može da sprovodi nadležnosti koje proističu iz Zakona o reviziji („Sl.list CG“ br. 01/17) odnosno otpočne sa aktivnostima inspeksijskog nadzora nad društvima za reviziju i ovlašćenim revizorima.

Izradi Plana je prethodila detaljna analiza rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora. U sklopu aktivnosti na pripremi Plana kontrole, Ministarstvo je svim registrovanim društvima za reviziju uputilo upitnike za revizorska društva i revizore sa ciljem prikupljanja informacija o ovlašćenim revizorima i društvima za reviziju, unutrašnjoj organizaciji društava za reviziju, njihovom odnosu sa drugim revizorima, pojedinačnim revizorskim angažmanima i analizi rizika, koje su bile korišćene kao osnova za planiranje budućeg vršenja nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora.

Upitnik je sadržao pitanja koja se odnose na opšte informacije o društvima za reviziju (broj revizora, profesionalno iskustvo zaposlenih u društvu i sl.), informacije o vrstama usluga koje pružaju društva za reviziju, informacije o uspostavljenom sistemu kontrole kvaliteta, kao i informacije o pojedinačnim angažmanima koji su ugovoreni u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine. Tražene informacije o pojedinačnim angažmanima su se odnosile na tip angažmana, djelatnost, pravni status, ukupan prihod, da li je klijent entitet od javnog interesa, da li je povezano pravno lice, kao i informacije o revizorskom izvještaju i mišljenju koje je dato nakon obavljene revizije.

U Registru društava za reviziju koji vodi Ministarstvo, u momentu izrade Plana kontrole bilo je registrovano 30 društava za reviziju, koji posjeduju dozvolu za obavljanje revizije u skladu sa Zakonom. Kod aktivnih društava za reviziju, koja su odgovorila na upitnik angažovano je 65 revizora sa licencom izdatom od strane Ministarstva. Registar ovlašćenih revizora i Registar društava za reviziju vodi i ažurira Ministarstvo.

Ministarstvo je obradilo informacije prikupljene iz upitnika, napravilo procjenu rizika po metodologiji i u skladu sa razvijenim indikatorima i pripremila Informaciju o ključnim pokazateljima aktivnosti društava za reviziju u 2023. godini. Na bazi rezultata procjene rizika po indikatorima, Planom kontrole za 2024. godinu je predviđeno vršenje nadzora kod 5 društava za reviziju sa visokim rizikom, kao i kod 3 društva za reviziju koji su prenešeni iz Plana kontrole za 2023. godinu.

4. Kontrole rada društava za reviziju odnosno ovlašćenih revizora sprovedene u 2024. godini

Kontrole rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora u 2024. godini su sprovedene na objektivan način i po postupku koji isključuje sukob interesa između ovlašćenog službenog lica i društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora koji je predmet kontrole.

Ovlašćena službena lica u postupku kontrole su pregledala dovoljan broj revizorskih dokumenata, odnosno uzoraka za testiranje radi obezbjeđenja kvalitetne i cjelovite kontrole, primjenjujući Međunarodne standarde revizije i zahtjeve vezane za nezavisnost njihovog rada.

Ovlašćena službena lica su nakon obavljenih kontrola sačinila Zapisnike o obavljenoj kontroli, koji se sastoje od nalaza i zaključaka i dostavljaju se društvima za reviziju, odnosno ovlašćenim revizorima koji su bili predmet kontrole. Kod društava za reviziju kod kojih su u postupku kontrole utvrđene određene nepravilnosti, ovlašćena službena lica su izdala Rješenja o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, sa utvrđenim rokovima za njihovo otklanjanje, kao i obavezom dostavljanja dokaza i izvještaja o otklanjanju istih.

U skladu sa utvrđenim Planom kontrola za 2024. godinu, ovlašćena službena lica Ministarstva finansija su u toku 2024. godine izvršila nadzor nad sljedećim društvima za reviziju:

1. Nadzor nad radom društva za reviziju EUROREV d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćena službena lica Ministarstva finansija su sprovedla nadzor nad radom društva za reviziju EUROREV d.o.o. Podgorica (PIB: 02462192), adresa Vasa Raičkovića 5, Podgorica, PF 163. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 05.03.2024. godine do 24.05.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije. Tom prilikom su utvrđene određene nepravilnosti i rješenjem Ministarstva naloženo njihovo otklanjanje kako slijedi:

- 1) Sistem interne kontrole kvaliteta nije u potpunosti usaglašen sa zahtjevima Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta 1 i komunikacija sa ovlašćenim licima kod klijenta u toku vršenja revizije nije u potpunosti sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 260 - Komunikacija sa rukovodstvom i licima ovlašćenim za upravljanje.
- 2) Pripremanje revizorske dokumentacije nije u potpunosti u skladu sa odredbama Međunarodnog standarda revizije 230 – Revizorska dokumentacija i pravilima revizorske struke.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju EUROREV d.o.o. Podgorica da prethodno navedene nepravilnosti utvrđene pod tačkama 1) i 2) otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlašćena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o njihovom otklanjanju.

2. Nadzor nad radom društva za reviziju Racio-mont d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlaštena službena lica Ministarstva finansija su sprovela nadzor nad radom društva za reviziju Racio-mont d.o.o. Podgorica (PIB: 02461765), adresa Serdara Jola Piletića 1/H, Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 23.04.2024. godine do 20.06.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

3. Nadzor nad radom društva za reviziju HLB Mont Audit d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlaštena službena lica Ministarstva finansija su sprovela nadzor nad radom društva za reviziju HLB Mont Audit d.o.o. Podgorica (PIB: 02694697), adresa Aerodromska 2/j-23, p.fah 247. Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 16.04.2024. godine do 02.07.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije. Tom prilikom su utvrđene nepravilnosti i rješenjem Ministarstva naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti:

- 1) Sistem interne kontrole kvaliteta nije u potpunosti usaglašen sa zahtjevima Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta 1;
- 2) Dogovaranje uslova revizorskog angažmana nije usaglašeno sa zahtjevima MSR – 210;
- 3) Pripremanje revizorske dokumentacije nije u potpunosti u skladu sa odredbama MSR 230 – Revizorska dokumentacija i pravilima revizorske struke. Pregled nekorrigovanih pogrešnih iskaza nije sačinjen u skladu sa MSR 450 - Procjena pogrešnih iskaza identifikovanih tokom revizije. Društvo za reviziju nije u potpunosti uskladilo svoje poslovanje sa odredbama MSR 550 - Povezane strane, 560 - Naknadni događaji i 570 - Načelo stalnosti. Pismo rukovodstvu nije u skladu sa MSR 260 - Komunikacija sa licima odgovornim za upravljanje;
- 4) Nezavisnost revizora nije u skladu sa Zakonom o reviziji, MSR i Kodeksom etike za profesionalne računovođe.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju HLB Mont Audit d.o.o. Podgorica da sve prethodno navedene nepravilnosti utvrđene pod tačkama 1), 2), 3) i 4) otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlaštena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o njihovom otklanjanju.

4. Nadzor nad radom društva za reviziju DFK SPIN revizija d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćena službena lica Ministarstva finansija su sprovedla nadzor nad radom društva za reviziju DFK SPIN revizija d.o.o. Podgorica (PIB: 02748274), adresa IV Proleterske broj 26, Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 5.07.2024. godine do 20.09.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije. Tom prilikom su utvrđene nepravilnosti i rješenjem Ministarstva naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti:

- 1) Sistem interne kontrole kvaliteta nije u potpunosti usaglašen sa zahtjevima Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta 1;
- 2) Poslovanje društva za reviziju je djelimično usklađeno sa Zakonom o reviziji, Međunarodnim standardima revizije (MSR) i pravilima revizorske struke;
- 3) Društvo za reviziju ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta angažovanih resursa a koji su propisani Zakonom o reviziji i MSKK1;
- 4) U fazi planiranja dokumentovani su analitički izvještaji koji ne pružaju dovoljno informacija o sprovedenim analitičkim postupcima i procedurama. Društvo za reviziju nije uskladilo poslovanje sa MSR 500 - Revizijski dokaz, MSR 530-Revizijsko uzorkovanje i MSR 520-Analitički postupci;
- 5) Faza planiranja nije detaljno razrađena i usklađena sa MSR 330 - Revizorski odgovor na procijenjene rizike;
- 6) Revizor nije u skladu sa MSR 450 utvrdio akumulirani iznos pogrešnih iskaza koji su identifikovani tokom revizije, saopštio rukovodstvu sve akumulirane pogrešne iskaze tokom revizije kao i ni procijenio efekte tih iskaza na finansijske iskaze;
- 7) Radni papiri i ostala dokumentacija društva za reviziju nije u potpunosti usaglašena sa odredbama MSR 230 - Revizorska dokumentacija i sa pravilima revizorske struke. Pismo rukovodstvu nije u skladu sa MSR 260 - Komunikacija sa licima odgovornim za upravljanje;
- 8) Nije obezbijedena nezavisnost revizora u skladu sa Zakonom o reviziji, MSR i Kodeksom etike za profesionalne računovođe.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju DFK SPIN revizija d.o.o. Podgorica da sve prethodno navedene nepravilnosti otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlašćena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o njihovom otklanjanju.

5. Nadzor nad radom društva za reviziju ERNST & YOUNG MONTENEGRO d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlaštena službena lica Ministarstva finansija su sproveda nadzor nad radom društva za reviziju Ernst & Young Montenegro d.o.o. Podgorica (PIB: 02759080), adresa Stanka Dragojevića bb, Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 03.09.2024. godine do 26.09.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

6. Nadzor nad radom društva za reviziju SFAI MONTENEGRO d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlaštena službena lica Ministarstva finansija su sproveda nadzor nad radom društva za reviziju Sfaï Montenegro d.o.o. Podgorica (PIB: 03153428), adresa VII omladinske bb Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 10.09.2024. godine do 15.11.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije. Tom prilikom je utvrđena nepravilnost i rješenjem Ministarstva naloženo otklanjanje utvrđene nepravilnosti:

- 1) Suma obaveznog osiguranja za štetu koju bi društvo za reviziju ili ovlašćeni revizor mogao prouzrokovati obavljanjem usluga revizije nije u skladu sa zahtjevom člana 19 stav 3 Zakona o reviziji i člana 2 stav 2 Pravilnika o sumi osiguranja za obavezno osiguranje od odgovornosti društva za reviziju i ovlašćenih revizora za štetu koju bi svojim radom mogli nanijeti licu za koje vrše reviziju.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju SFAI MONTENEGRO d.o.o. Podgorica da utvrđenu nepravilnost otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlaštena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o otklanjanju.

7. Nadzor nad radom društva za reviziju Audit Com d.o.o. Tivat

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlaštena službena lica Ministarstva finansija su sproveda nadzor nad radom društva za reviziju Audit Com d.o.o. Tivat (PIB: 02641755), adresa Gornji Kalimanj I 72 Tivat. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 30.10.2024. godine do 28.11.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge

revizije. Tom prilikom su utvrđene nepravilnosti i rješenjem Ministarstva naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti:

- 1) Sistem interne kontrole kvaliteta nije usaglašen sa zahtjevima Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta 1;
- 2) Nezavisnost revizora nije u skladu sa Zakonom o reviziji, MSR i kodeksom etike za profesionalne računovođe;
- 3) Izvještavanje društva za reviziju prema rukovodstvu nije usklađeno sa zahtjevima MSR 260 – Komunikacija sa licima zaduženim za upravljanje i MSR 265 – Saopštavanje nedostataka u internoj kontroli licima ovlašćenim za upravljanje i rukovodstvu.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju Audit Com d.o.o. Tivat da sve da sve prethodno navedene nepravilnosti otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlašćena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o otklanjanju.

8. Nadzor nad radom društva za reviziju Agencija Auditor d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je sproveo nadzor nad radom društva za reviziju Auditor d.o.o. Podgorica (PIB: 02463814), adresa Aerodromska br.25/36 Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 27.11.2024. godine do 17.12.2024. godine. Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije. Tom prilikom su utvrđene nepravilnosti i rješenjem Ministarstva naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti:

- 1) Forma, sadržaj i obim revizorske dokumentacije nijesu u skladu sa MSR 230 - Revizijska dokumentacija;
- 2) Društvo za reviziju nije uskladilo svoje poslovanje sa zahtjevima Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta 1 (MSKK 1) kao i MSR 220 – Kontrola kvaliteta revizije finansijskih iskaza;
- 3) Društvo za reviziju ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta i kvantiteta angažovanih resursa a koji su propisani Zakonom o reviziji i MSKK1;
- 4) Nezavisnost revizora nije u skladu sa Zakonom o reviziji, MSR i Kodeksom etike za profesionalne računovođe;
- 5) Društvo za reviziju nije usvojilo sistem parametara za utvrđivanje naknade revizora;
- 6) Dokumentacija u dosijeima ne odgovara MSR 210 - Dogovaranje uslova revizijskog angažovanja i MSR 510- Prva revizijska angažovanja -početna stanja;
- 7) Uvidom u dostavljenu dokumentaciju nije se moglo utvrditi da li je revizor spoveo adekvatnu procjenu rizika;
- 8) Društvo za reviziju nije uskladilo poslovanje sa MSR 530 - Uzorkovanje, jer ne koristi metodološki usvojen princip uzorkovanja;

- 9) Društvo za reviziju nije uskladilo poslovanje sa MSR 500 - Revizijski dokaz, MSR 505 – Eksterne potvrde i MSR 520 - Analitički postupci;
- 10) Izvještavanje društva za reviziju prema rukovodstvu nije usklađeno sa zahtjevima MSR 260 – Komunikacija sa licima zaduženim za upravljanje i MSR 265 – Saopštavanje nedostataka u internoj kontroli licima ovlašćenim za upravljanje i rukovodstvu.

Rješenjem Ministarstva je naloženo društvu za reviziju Agencija Auditor d.o.o. Podgorica da sve prethodno navedene nepravilnosti otkloni nakon datuma dostavljanja rješenja i da o istom izvijesti ovlašćena službena lica Ministarstva finansija najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja ovog rješenja, podnoseći izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, kao i dokaze o njihovom otklanjanju.

Izvršenje Godišnjeg plana kontrola za 2024.godinu

U nastavku je dat tabelarni prikaz izvršenja Godišnjeg plana za 2024. godinu, kao i period vršenja kontrola rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora.

Redni broj	Planirane kontrole	Izvršene kontrole	
1.	Eurorev d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 05.03.2024.-24.05.2024.
2.	Racio-mont d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 23.04.2024.-20.06.2024.
3.	HLB Mont Audit d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 16.04.2024. - 02.07.2024.
4.	DFK SPIN revizija d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 5.07.2024. - 20.09.2024.
5.	Ernst & Young Montenegro d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 03.09.2024. - 26.09.2024.
6.	Sfai Montenegro d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 10.09.2024. - 15.11.2024.
7.	Audit Com d.o.o. Tivat	DA	Period vršenja 30.10.2024. - 28.11.2024.
8.	Agencija Auditor d.o.o. Podgorica	DA	Period vršenja 27.11.2024.- 17.12.2024.

Sve kontrole rada društava za reviziju predviđene Planom kontrola društava za reviziju i ovlašćenih revizora za 2024. godinu su i obavljene.

5. Saradnja sa Savjetom za reviziju i ostale aktivnosti

Savjet za reviziju je Vladino tijelo od značaja za praćenje i unaprjeđenje revizorske prakse u Crnoj Gori. U tom smislu, naše razumijevanje sistema nadzora nad revizijom u Crnoj Gori je podrazumijevalo saradnju Ministarstva – Direkcije za nadzor nad revizijom i Savjeta kao dvije komponente ovog Sistema, te je Glavno ovlašćeno službeno lice, odnosno Generalni direktor Direktorata, tokom 2024. godine ostvarivalo komunikaciju i saradnju sa Savjetom.

U skladu sa članom 45 Zakona o reviziji, Ministarstvo donosi Godišnji plan kontrole društava za reviziju odnosno ovlašćenih revizora i dostavlja Savjetu za reviziju na mišljenje. S tim u vezi, Glavno ovlašćeno službeno lice je prisustvovalo sjednicama Savjeta za reviziju na kojim je upoznao članove i predsjednika Savjeta sa aktivnostima preduzetim u cilju pripreme Plana kontrola za 2024. godinu, zatim ih upoznao sa predlogom Plana i metodologijom procjene rizika na bazi kojih je pripremljen Plan nakon čega su se članovi Savjeta pozitivno izjasnili na predloženi dokument. Na ostalim sjednicama Savjeta, ovlašćeno službeno lice je u kontinuitetu upoznavalo članove Savjeta sa tokom sprovođenja kontrola društava za reviziju kao i o rezultatima obavljenih kontrola. Takođe, određene sugestije Savjeta koje su upućene tokom održavanja sjednica su bile značajne kako za sami postupak sprovođenja pojedinačnog nadzora tako i generalno za uspostavljanje efikasnog sistema nadzora nad društvima za reviziju odnosno ovlašćenim revizorima.

Ministarstvo finansija, odnosno Direktorat za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola je tokom 2024. godine značajno intezivirao saradnju sa Svjetskom bankom na poljima računovodstva, finansijskog izvještavanja a naročito revizije i nadzora nad revizijom.

Glavno ovlašćeno službeno lice i ovlašćeno službeno lice su tokom 2024.godine učestvovali na 2 događaja koji su bili organizovani od strane Centara Svjetske banke za reformu finansijskog izvještavanja (CFRR), i to:

- Edukativni seminar na temu: „Odgovori na nove zahtjeve i izazove korporativnog finansijskog izvještavanja i izvještavanja o održivosti.“ Seminar je održan u okviru dva ključna programa: Programa za reformu računovodstva i jačanje institucija za mala i srednja preduzeća (REPARIS za mala i srednja preduzeća) i novog Programa za unapređivanje računovodstva, revizije i izvještavanja o održivosti (EAASURE). Oba ova regionalna programa pružaju podršku sa uspostavljanje transparentnijeg okruženja javnih politika i djelotvornog institucionalnog okvira za korporativno izvještavanje u zemljama učesnicama, a istovremeno za cilj imaju da doprinesu stvaranju osnove za uvođenje novih zahtjeva poput izveštavanja o održivosti. Ovaj seminar je omogućio učesnicima da stupe u kontakt sa međunarodnim ekspertima i kolegama iz regiona i razgovaraju o temama koje se tiču korporativnog finansijskog i izvještavanja o održivosti, kao i revizije.
- Treći regionalni Forum za osiguranje kvaliteta revizije na temu „Jačanje kvaliteta revizije kroz saradnju.“ Učešće na forumu je omogućilo učenje iz iskustva Rumunije u prenošenju znanja iz oblasti računovodstva i revizije i institucionalizaciji okvira za nadzor revizije i osiguranja kvaliteta u skladu sa odredbama EU. Takođe, vođena je diskusija o sve većoj ulozi i uticaju vještačke inteligencije (AI) u korporativnom

finansijskom izvještavanju, reviziji i osiguranju kvaliteta. Prezentacije svih zemalja učesnica su takođe bile od velikog značaja za unaprjeđenje dosadašnjih znanja iz oblasti vršenja nadzora nad radom društava za reviziju.;

Prethodno pomenuti događaji i saradnja koju smo ostvarili sa Svjetskom bankom na polju nadzora nad revizijom je od izuzetnog značaja za Crnu Goru koja teži i predano radi na uspostavljanju efektivnog sistema nadzora nad revizijom koji će u konačnom da poveća kvalitet revizorskih angažmana i izvještaja i na taj način poveća povjerenje stakeholdera, zainteresovanih investitora i sveukupne javnosti u rad revizije.

Takođe, u periodu od 22-26.04. uz podršku Svjetske banke realizovali smo tejničku podršku eksperta ICAEW kako bi pružio obuku i pomoć ovlašćenim licima u Direkciji za nadzor nad revizijom u razvoju Metodologije za obavljanje kontrole rada revizorski društava i ovlašćenih revizora. Cilj posjete je bio usmjeren i na razvoj upitnika i radnih papira koje bi ovlašćena lica mogla da koriste u svom radu. Na bazi ove posjete ovlašćena službena lica kontinuirano rade na razvoju Metodologije, kao i upitnika koji će se koristiti prilikom kontrola. Ekspert ICAEW-a je pružio podršku ovlašćenim službenim licima i u postupku sprovođenja nadzora.

Glavno ovlašćeno službeno lice
Marija Vujović